

Dromen

Beweging

viering in de Keizersgrachtkerk
zondag 15 september 2019

Dromen

Dromen in de Bijbel hebben grote impact op de voortgang van het verhaal. Denk aan de voorspellende dromen van de farao in Egypte, de droom van Jozef om met Maria en Jezus naar Egypte te vluchten, maar ook de visioenen uit Openbaringen. Dromen als legitieme vorm van goddelijke openbaring?

Wat kunnen we er nu nog mee? En niet alleen met deze Bijbelse dromen, maar ook met onze eigen dromen? Dromen als verlangens? Dagdromen, nachtmerries? Of dromen als beeld van de ziel, zoals bij Jacob, Samuel en zoveel anderen?

In drie diensten willen we ruimte geven aan Bijbelse dromen én aan onze eigen beelden en dromen. Niet zozeer over het grote visioen, de stad van vrede, maar letterlijk onze eigen openbaring en wat deze voor ons eigen leven betekent. We willen het belang van dromen nu verbeelden, als deel van onze religieuze beleving.

*'Wij achten vaak woorden belangrijker dan beelden.
Wij achten vaak handelingen belangrijker dan gevoelens.
Wij achten vaak het verhaal belangrijker dan de beleving en ervaring.'*

(Eugen Drewermann, theoloog en psychotherapeut)

8 september 2019: **Helderheid**

Sietske van der Hoek

15 september 2019: **Beweging**

Gerhard Scholte

22 september 2019: **Bemoediging**

Pete Pronk

Vorbereidingsgroep:

Christa Dünger

Fransje Eiselin

Nicolien van Halem

Sietske van der Hoek

Lian Janssen

Nelien Nugteren

Muziek

Begroeting

Wij zingen: Wat is een mens

Wat is een mens zon - der een an - der,
die hem kan noe - men bij zijn naam?
Hoe kan een mens, die heel al - leen staat,
van de - ze we - reld iets ver - staan?
Als er geen taal was, woor - den niet klon - ken,
niets te zeg - gen viel,
dan wa - ren men - sen niet.

Wat is een mens zonder een ander,
die voor zijn liefde open staat?
Hoe kan een mens, die heel alleen staat,
vreugde en vriendschap ondergaan?
Als je geen liefde zou kunnen voelen,
waar was de liefde dan?
Geen mens wist er iets van.

Wat is een mens zonder een ander,
die hij zijn droom vertellen mag?
Hoe kan een mens, die heel alleen staat,
leven voor wat hij dromend zag?
Als je niet samen zou mogen dromen
waar het heen moet gaan,
geen mens kon dan bestaan.

Beroep op God

Wij zingen: Vul ons met Uw liefde

1
Vul ons met Uw lief - de,
vul ons met Uw Geest. Laat Uw
2
a - dem in ons stro - men, dat wij
weer tot le - ven ko - men.

The musical score is written in 3/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of four staves of music. The first staff begins with a first ending bracket. The second staff has a fermata over the final note. The third staff begins with a second ending bracket. The fourth staff concludes with a double bar line.

Waar het over gaat

Ontwaken

*Zintuigen trekken, knipperen en bellen
Het dek begint te schuren, te knellen
Licht dat voorzichtig gloort
Duurt mijn droom nog voort?*

*Beeld van mijn ziel in de nacht
Vrij, verontrustend, sterk en zacht
Waar ben ik, met wie en waarom?
Mijn geest is helder, mijn mond nog stom*

*Mijn lijf, stil en wezenloos gelegen
Verandert in geeuwen, bewegen
Hoofd en schouders, knie en meteen
Schiet er verwachting door me heen*

*Houd vast de droomfragmenten
Krabbel ze neer om ze in te prenten.
Droom, wat kan je bedoelen?
Wat wil je me laten voelen?*

*Fijn of pijn, wat doet mijn ziel verdriet?
Wat is er dat mijn hoofd niet ziet?
Ontwaar waar het gaat schuren of sjansen
Sta op en laat de poppen maar dansen!*

Verhaal

Wij zingen: Er is een land van dromen

1. Er is een land van dro - men waar
3. God zelf wil - de door dro - men dicht

nie - mand in kan ko - men. De
bij de men - sen ko - men, en

dro - men gaan hun ei - gen gang, soms
in een droom of nacht - ge - zicht gaf

ben ik blij, soms bang.
hij de men - sen licht.

*Tijdens het naspel kunnen de kinderen
naar de nevendienst gaan.
Ze komen terug in het intermezzo.*

Wij lezen Job 32:1-10, 33:1-4 en 13-18

Hierop wisten de drie mannen Job niets meer te antwoorden, omdat hij zichzelf als onschuldig bleef beschouwen. Maar toen ontbrandde de woede van Elihu, de zoon van Barachel uit Buz, uit de familie van Ram; hij ontstak in woede tegen Job, omdat deze in zijn recht meende te staan tegenover God, en hij ontstak in woede tegen Jobs drie vrienden, omdat ze niets tegen Job wisten aan te voeren en hem toch schuldig verklaarden. Elihu had gewacht tot Job was uitgesproken, omdat zij allen ouder waren dan hij. Maar toen hij zag dat de drie mannen niets meer wisten te antwoorden, ontbrandde zijn woede. En Elihu, de zoon van Barachel uit Buz, nam het woord:

‘Ik ben nog jong, en jullie zijn oud,
daarom hield ik mij stil.
In jullie bijzijn durfde ik mijn mening niet te geven.
Ik zei bij mezelf: Laat de ouderdom spreken,
laat de jaren hun wijsheid verkondigen.
Maar het is de geest van God in de mens,
de adem van de Ontzagwekkende die inzicht brengt.

Niet de ouderdom maakt wijs,
de jaren leiden niet vanzelf tot een juist oordeel.
Daarom zeg ik: luister naar mij,
nu zal ook ik mijn mening geven.

[...]

Welnu, Job, hoor mij aan,
luister naar wat ik te berde breng.
Dit is wat ik te zeggen heb,
de woorden liggen op mijn tong.
Ik zal oprecht spreken, vanuit mijn hart,
ik zal met een eerlijk oordeel komen.
De geest van God heeft mij gemaakt,
de adem van de Ontzagwekkende doet mij leven.

[...]

Waarom beschuldig je hem,
zeg je: "Hij antwoordt niet, als iemand tot hem spreekt"?
God antwoordt wel, op meer dan één manier,
alleen merkt de mens het niet op.
In de dromen en visioenen van de nacht,
in de tover van de diepste slaap,
of wanneer hij ligt te sluimeren,
opent God de oren van de mens
en laat hem schrikken – een waarschuwing
om hem af te houden van een slechte daad,
om hem voor hoogmoed te vrijwaren.
Hij behoedt hem voor de val in de afgrond,
voor het oversteken van de doodsrivier.

Wij zingen: De Heer heeft mij gezien: 1 en 3 (VL175; 85-I)

1. De Heer heeft mij ge - zien en on-ver-wacht
ben ik op-nieuw ge-bo-ren en ge-to - gen.
Hij heeft mijn licht ont - sto-ken in de nacht,
gaf mij een le-vend hart en nieu-we o - gen.
Zo komt Hij steeds met stil-le o-ver-macht
en zo neemt Hij voor lief mijn on-ver-mo - gen.

Gij geeft het uw beminden in de slaap,
Gij zaait uw naam in onze diepste dromen,
Gij hebt ons zelf ontvankelijk gemaakt
zoals de regen neerdaalt in de bomen,
zoals de wind, wie weet waarheen hij gaat,
zo zult Gij uw beminden overkomen.

Wij lezen 1 Samuel 3:1-11

De jonge Samuel diende dus de HEER, onder de hoede van Eli. Er klonken in die tijd zelden woorden van de HEER en er braken geen visioenen door. Op zekere nacht lag Eli op zijn slaappleats. Zijn ogen waren dof geworden, hij kon bijna niet meer zien. Samuel lag te slapen in het heiligdom van de HEER, bij de ark van God. De godslamp was bijna uitgedoofd. Toen riep de HEER Samuel. 'Ja,' antwoordde Samuel. Hij liep snel naar Eli toe en zei: 'Hier ben ik. U hebt me toch geroepen?' Maar Eli antwoordde: 'Ik heb je niet geroepen. Ga maar slapen.' Toen Samuel weer lag te slapen, riep de HEER hem opnieuw. Samuel stond op, ging naar Eli en zei: 'Hier ben ik. U hebt me toch geroepen?' Maar Eli antwoordde: 'Ik heb je niet geroepen, mijn jongen. Ga maar weer slapen.' Samuel had de HEER nog niet leren kennen, want de HEER had zich niet eerder aan hem bekendgemaakt door het woord tot hem te richten. Opnieuw riep de HEER Samuel, voor de derde keer. Samuel stond op, ging naar Eli en zei: 'Hier ben ik. U hebt me toch geroepen?' Toen begreep Eli dat het de HEER was die de jongen riep. Hij zei tegen Samuel: 'Ga maar weer slapen. Wanneer je wordt geroepen, moet je antwoorden: "Spreek, HEER, uw dienaar luistert."' Samuel legde zich weer te slapen, en de HEER kwam bij hem staan en riep net als de voorgaande keren: 'Samuel! Samuel!' En Samuel antwoordde: 'Spreek, uw dienaar luistert.' Toen zei de HEER tot Samuel: 'Let op! Ik ga in Israël iets doen waarvan ieder zo zal ophoren dat zijn beide oren tuiten!

Muziek

Uitleg

Wij zingen: Nu nog met halve woorden (VL 932; 23-II)

1. Nu nog met hal - ve woor - den, hier en daar,
kij - kend in don - k're spie - gels, bij - na waar,
blij - ven wij vreem - den die zien en weer ver - ge - ten,
doen in den blin - de wat moet, maar on - ge - we - ten.
Dan, een - maal, wordt wat niet — be - staat: —
wij zul - len o - pen - gaan
en zien en ho - ren, oog in oog,
van mens — tot mens ver - staan.

Weten voorbij aan alle angst en schijn,
en liefde, liefde zal geen woord meer zijn.
Lichaam en zwijgen genoeg, en onze namen
rusten in licht_ als leeuw en lam tezamen.
Nu nog verslaafd, dan waar en vrij,
ontketend, onverbloemd.
Nu nog in tranen, dan getroost
en met mijzelf verzoend.

Intermezzo

Mededelingen

Collecten:

1. Wijkdiaconie
2. Missionair Werk & Kerkgroei

Muziek

Voorbeden

Wij zingen: Niemand heeft u ooit gezien (VL 648; 80-II)

Nie-mand heeft U ooit ge - zien.

Lief - de is uw naam.

Brood des levens heet die knecht
die uw kind genoemd wordt:
Jezus, kind uit Nazareth.

Lief - de, zegt Gij, is te doen.

Werk in ons dat wij U doen.

Licht ons op dat wij U zien.

Dat wij leven wat geleefd moet.
Dat wij doen wat moet gedaan:
recht voor ieder mensenkind,

brood voor ie - der kind van men-sen,

vre - de en een nieu-we we - reld --

en de dood zal niet meer zijn.

Brood en beker

Inleiding

Viering

Dankgebed

Wij zingen: Wonen overal (VL 764)

m. Suze Naanje

1. Wo - nen o - ver - al ner - gens thuis
aar - de mijn aar - de mijn moe - ders huis
val - len - de ster - ren de schim van de maan
men - sen die op - staan en le - ven gaan -
men - sen veel ge - luk.

Wonen overal even thuis
handel en wandel en huis na huis
loven en bieden op waarheid en waan
wagen en winnen en verder gaan –
mensen veel geluk.

Wonen overal bijna thuis
aarde mijn hemel mijn vaders huis
stijgende sterren de lach van de maan
mensen die dromend een stem verstaan –
mensen veel geluk.

Zegen

Muziek

*Na de dienst is iedereen welkom
in de benedenzaal
voor koffie, thee en vruchtensap.*

Aan deze dienst werkten mee:

Liturgen: Nelien Nugteren
Nicolien van Halem
Uitleg en viering: Gerhard Scholte
Piano/orgel: Aja Leemans

Aanduiding van de liederen:

Bundel I en II:

Liturgische gezangen voor de viering van de eucharistie,
Gooi en Sticht, Baarn

VL: *Verzameld Liedboek*, Liturgische gezangen op teksten
van Huub Oosterhuis, Kok/Halewijn, Kampen.

NLF: *Als daar muziek voor is*, 90 liederen van het Nieuw
LiedFonds, Stichting Nieuw LiedFonds, Amsterdam 2013

'Wat is een mens':

tekst: *onbekend*
melodie: 'Komt nu met zang'

'Vul ons met Uw liefde':

tekst: Anneke van Wijngaarden
muziek: Willem Blonk

'Er is een land van dromen':

tekst en muziek: Mar van der Veer

Lezingen:

Nieuwe Bijbelvertaling (NBV 2004)

Voorbedenboek

*In de stiltehoek ligt het voorbedenboek. Hierin kunt u een
naam van een persoon of een intentie schrijven. Deze zal
worden genoemd in de voorbeden
in de eerstvolgende dienst op zondagmorgen.*

Kaarsje aansteken

*Voor of na de dienst kunt u
in de stilteplek achterin de kerk
een kaarsje aansteken
en daar even stil bij staan of zitten.*